Rapport for prosjekt JOB:U

Figur 1 28 kurselever er ferdig med 15t ryddesagkurs, prosjektleder til høyre bak.

Prosjekt JOB:U

Prosjekt JOB:U er nå i den avsluttende fasen og jobber nå med evaluering av prosjektet. Prosjektet har vært svært vellykket og flere av de deltagende ungdommene har fått oppleve læring og mestring med skogen som arena. Det kommer stadig henvendelser om hvordan prosjektet kan overføres til andre regioner.

Gjennomføring og måloppnåelse

Prosjektets hovedmål er å styrke rekruttering og interessen for utdanning og jobb innen skogbruk. Situasjonen vi er i med covid 19 gjorde at vi lenge var spente på om JOB:U lot seg gjennomføre i år, men med mye planlegging og litt tilrettelegging av kurset fikk vi til å gjennomføre i 2020 også.

28 ungdommer fikk 3 dagers kurs i ungskogpleie på Solør vgs avd. Sønsterud. Der fikk de blant annet lære om sikkerhet, treslag og andre valg de måtte ta ved ungskogpleie. De fikk også lære seg teknikk med bruk av motorryddesag under instruksjon av Skogbrukets kursinstitutt. Totalt på 2019 og 2020 var det 50 ungdommer som har fått kurs i ungskogpleie.

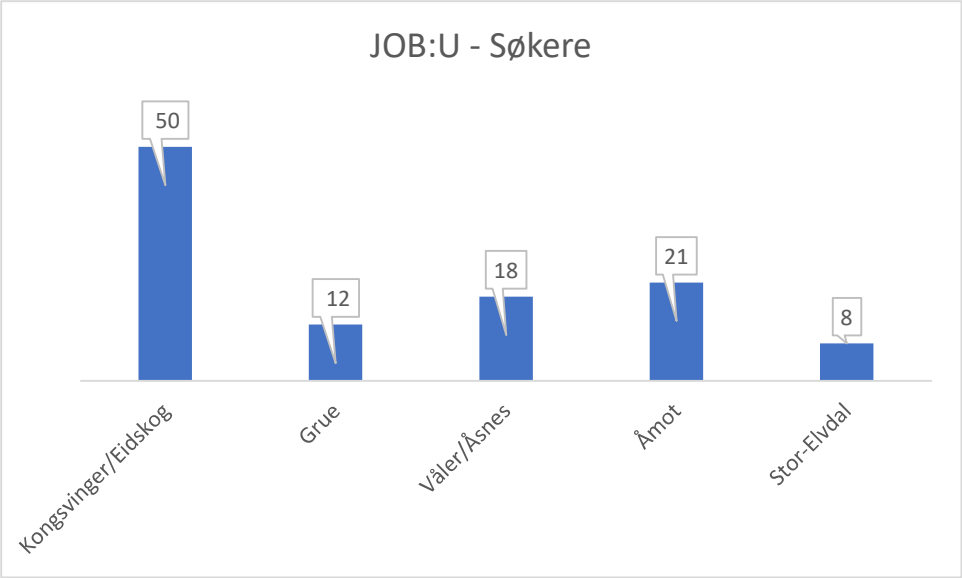

Figur 2 antall søkere fordelt på kommune i 2020

Stillingene ble utlyst i april-mai og det kom inn 108 søknader til sommerjobb, figur 2. I Eidskog har de tidligere drevet «Rekrutter til skogs», noe som antagelig er grunnen til de høye søkertallene. Vi fikk også høre fra søkere i Åmot at de hadde hørt om sommerjobben fra kompiser som var med året før. I 2019 var det 82 søkere.

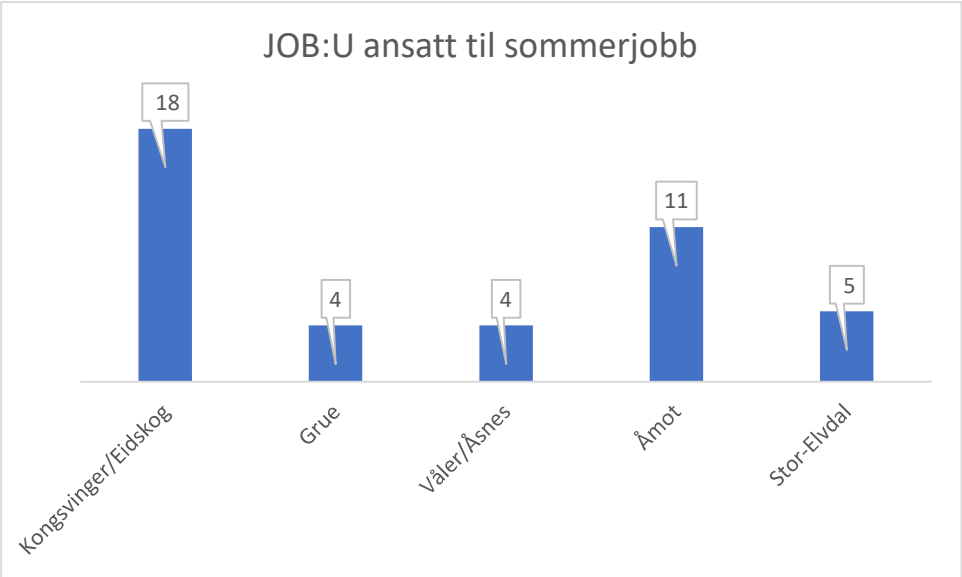

Figur 3 Søkere som takket, ja til sommerjobb i 2020.

I 2020 fikk 43 ungdommer sommerjobb i prosjektet, i tillegg ble 5 arbeidsledere som er under høyere utdanning ansatt, figur 3. Totalt med arbeidsledere har prosjekt JOB:U hatt 51 stk i jobb i 2020. Flere av arbeidslederne kommer fra Sønsterud, Evenstad og Ås. Totalt hadde vi 108 jobbsøknader, noe som forteller at denne arenaen med sommerjobb til ungdom i skogen er viktig. Ikke minst er det en fin arena å drive rekruttering på. I 2019 var det 37 ungdommer som hadde sommerjobb i JOB:U.

Både jenter og gutter har søkt og fått sommerjobb i prosjektet. Stor- Elvdal, Åmot og Våler/Åsnes hadde 2 jenter hver seg i sommerjobb i 2020.

Foto: Stein S. Eide NRK, Elida Lundsbakken (15), er fornøyd med sin første sommerjobb.

Prosjektet ble delt inn i 3 delprosjekter, hvor JOB:U ble gjennomført på ulike måter:

1. Eidskog/Kongsvinger
2. Grue/Åsnes/Våler
3. Åmot/Stor-Elvdal

I region 1 har ungdommene jobbet med ungskogpleie i 3 uker. De har hatt 2 arbeidsledere som er under utdanning på Evenstad, og voksne arbeidsledere. De som har vist arbeidsvilje og evne til å jobbe selvstendig har fått mulighet til å jobbe litt ekstra.

I region 2 har ungdommene jobbet med ungskogpleie i minimum 3 uker. I Våler/Åsnes jobbet alle en ekstra uke og en av ungdommene jobber med ungskogpleie ut barmarks sesongen 2020. I Grue jobber 2 av ungdommene en ekstra uke.

I region 3 har ungdommene jobbet med ungskogpleie i 3 uker og prosjektet har vært løst forskjellig mellom Åmot og Stor-Elvdal. I Åmot jobbet ungdommene i 3 uker med arbeidsledere fra Evenstad og Ås. De fikk være med Gunnar Filtvedt ut på en drift og se maskinene i aksjon. I Stor-Elvdal jobbet ungdommene i 3 uker med en arbeidsleder fra Evenstad. Her fikk de være med en pensjonert skogbruksleder ut i 4 dager. De lærte bl.a. om foryngelse, markberedning, kulturminner, bonitering, nybygd skogsbilvei, elgbeite og tynning. De fikk være med å kjøre lastbærer og hogstmaskin i en tynningsdrift. De lærte om forskjellige kart som vi bruker i skogbruket. Her fikk de også være med på resultatkontroll.

Sundflosaga tok de imot på besøk der de fikk lære litt om virkets egenskaper og hvordan saga fungerer. De fikk mindre tid til ungskogpleie, men har fått sett mange sider av skogbruket.

Slik har prosjektet prøvd ut forskjellige løsninger. Det vi har erfart er at løsningen med kommunene som arbeidsgiver fungerer bra så lenge kommunen kan ha frihet innenfor gitte rammer. Viktig med engasjement i kommunene. Vi skulle delt erfaringene med JOB:U med ett innlegg på «Fylkesmannens vårsamling for skogbruket», som egentlig skulle være i høst.

Til sammen ble det ungskogpleid over 1.800 dekar i 2020.

Oppmerksomhet i media

Media har vist stor interesse og prosjektet har blitt presentert som en gladsak i samtlige medier både i 2019 og 2020. Størst i 2019 var nok NRK1 innslaget i beste sendetid på dagsrevyen og artikkelen på fylkesmannens side nådde over 11.600 personer. I 2020 hadde vi intervjuer i lokalaviser, enkelte flere ganger, lokal radioene innlandet (Solørradioen, Elverumsradioen, Trysilradioen, Hamarradioen og østerdalsradioen), NRK P1 Innlandet, NRK Innlandet og NRK Riks (som sendte direkte fra ungskogpleie felt i østerdalen). 2020 er året hvor podcaster inntok skognæringen med storm, vi deltok på skogsaken med Mykleby og Myrbakken.

Link til noen av sakene i 2020: Vi fikk dette intervjuet med Østlendingen når prosjektet søkte etter ungdommer til sommerjobb. Vi fikk besøk av Østlendingen og intervju under JOB:U kurset på Sønsterud. De skrev denne artikkelen om Elida som har sin første sommerjobb, republisert av VELGSKOG. Vi fikk med oss Glåmdalen til et lag i Kongsvinger som publiserte JOB:U på forside og side 4-5, med tittelen "ansatte 50 ungdommer i sommerjobb, vi trenger folk til å drive skogen i fremtiden også".

Isolør publiserte denne artikkelen – Disse ungdommene er klare for varme dager med sommerjobb i skogen. I tillegg har vi flere radiointervjuer, både lokalt og riksdekkende. Nrk1 sendte direkte JOB:U intervju fra skogen i Åmot. Det gikk på riksdekkende TV. kan sees her: https://tv.nrk.no/se?v=NNFA41053320&t=2988s. Vi var også med på en podcast innspilling med "skogsaken med mykleby og myrbakken: https://tmykleby.podbean.com/e/sommersesong-og-jobb-for-ungdom/

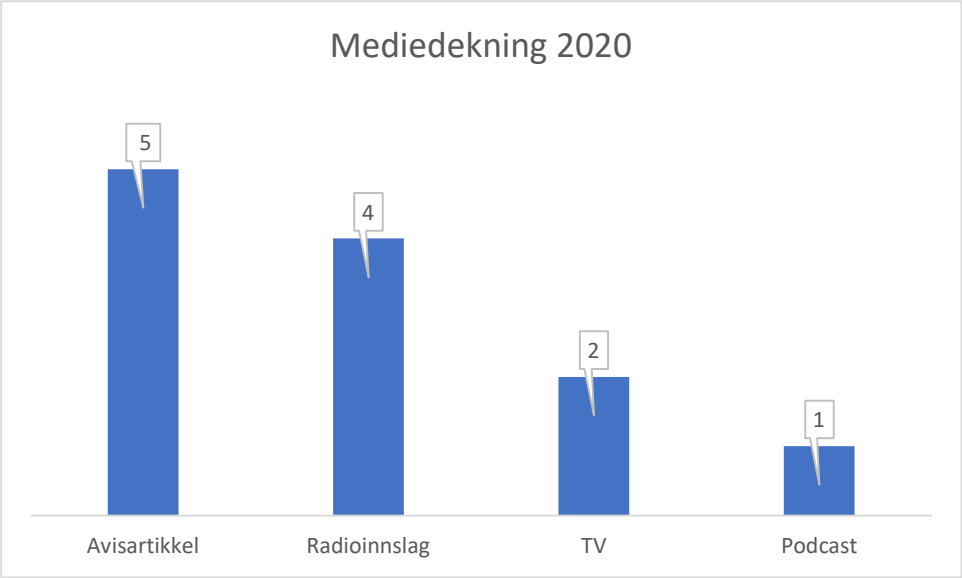

Under og etter prosjektperioden har vi også mottatt forespørsler på hvordan vi har gjennomført prosjektet. Vi har blant annet fått henvendelser fra Vestlandet, Trøndelag og Nordland. Vi har også fått henvendelser av flere kommuner i Innlandet som ønsker å være med på prosjektet. Vi har også fått tilbakemeldinger om at ungdommer som deltok under JOB:U 2019 var i sommerjobb hos private skogeiere og drev med ungskogpleie. Dette forteller oss hvor viktig det er med arbeidstrening og rekruttering til skogbruket.

Økonomi

Prosjektet i 2020 hadde noe flere kostnader. Dette er på grunn av pandemien som dukket opp. Det ble blant annet brukt en del mer timer til planlegging og smittevern. Dette dekket Fylkeskommunen opp etter en ekstra søknad om corona midler. Åmot ønsket å forsøke seg med ett ekstra arbeidslag og fikk dekket en uke arbeidsleder gjennom denne søknaden. Det ligger fra 5-16 dagsverk pr kommune i egeninnsats på lokalt nivå, og de som har flere arbeidslag har mere egeninnsats. Alle kommunene har avsatt NMSK – midler brukt til prosjektet. De midlene knyttes til lokal prosjektadministrasjon og utvikling.

Prosjektet bli revidert BDO, og rapport ligger med som vedlegg.

Veien videre

Vi har et sterkt ønske om å videreføre JOB:U, det er behov for å vise frem skogen som aktuell plass for utdanning og jobb. Alle kommunene ønsker å videreføre JOB:U, så fremt vi finner midler til gjennomføring. Det er også kommet ønske fra andre kommuner i Innlandet om å prøve ut prosjektet. Vi ser at det fremdeles ligger en del utvikling av prosjektet før man har et ferdig produkt.

Avslutter rapporten med et sitat fra en av ungdommene som jobbet i Åmot:

«Jeg hadde aldri tenkt at utdanning og jobb innen skogbruk kunne være aktuelt, det er mer aktuelt nå enn tidligere.»

Lars Erik Rønningen

Skogkonsulent

Skogselskapet i Hedmark

SKOGSELSKAPET
HEDMARK